پیام به کنگره‌ی عظیم حج - 4 /اردیبهشت/ 1375

بسم‌الله‌الرّحمن‌الرّحیم

والحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدالاولین و الاخرین محمّد المصطفی و آله المیامین و السّلام علی بقیةالله فی‌الارضین.

حج، سرچشمه‌ی جوشان تقوی و معنویت و خیر و برکت، همه ساله تا ابد، فیضان خود را بر جهان اسلام و بر یکایک مسلمانان موفق جاری می‌سازد تا هر کس و هر مجموعه، به اندازه‌ی ظرفیت و قابلیت خود از آن بهره بگیرد.

حجاج بیت‌الله الحرام، تنها بهره‌مندان از این سرچشمه‌ی فیاض نیستند. اگر این فریضه‌ی عظیم به درستی شناخته و عمل شود ملتها و آحاد مسلمان در همه جای جهان، مشمول برکات آن خواهند شد.

افراد و مجموعه‌های بشری همواره از دو سو آسیب می‌بینند، اول از درون خود که منشاء آن ضعفهای بشری و هوسهای مهار گسیخته و تردیدها و بی ایمانی‌ها و خصلتهای منهدم کننده است، و دوم از دشمنان بیرونی که بر اثر طغیان و افزون طلبی و تجاوز و ددمنشی، محیط زندگی را بر انسانها و ملتها تنگ و فشار آلود می‌سازند و با جنگ و ظلم و تحمیل و زورگویی، بلای جان آنان می‌شوند.

محیط اسلامی - چه افراد و چه ملتها - همواره در معرض این دو گونه تهدید قرار داشته و امروز بیش از همیشه قرار دارد. ترویج متعمدانه‌ی فساد در کشورهای اسلامی و تحمیل فرهنگ غربی که از سوی برخی رژیم‌های وابسته نیز به آن کمک می‌شود و از رفتار فردی تا شکل شهرسازی و محیط عمومی زندگی و مطبوعات و غیره را در بر می‌گیرد، از یکسو و فشارهای نظامی و سیاسی و اقتصادی بر بعض ملتهای مسلمان و کشتارهای لبنان و فلسطین و بوسنی و کشمیر و چچنستان و افغانستان و غیره از سوی دیگر، شاهد بارز وجود این دو گونه تهدید در محیطهای اسلامی است.

حج، آن شط همیشه جاری و آن عطیه‌ی بی‌زوال الهی است که مسلمانان تا ابد می‌توانند غبار رنج و مرارت و آلودگی و بیماری خود را در آن بسترند، و به کمک این ذخیره‌ی ابدی، هر دو نوع آسیب پذیر را در همه‌ی زمانها از خود دور سازند.

در حج، عنصر تقوا و ذکر و حضور و خشوع و توجه به حق متعال، متکفل مقابله با تهدید اول است و عنصر تجمع و وحدت و احساس عظمت و قدرت در امت بزرگ اسلامی که حج مظهر آن است، عهده دار مقابله با تهدید دوم.

هر چه این دو جنبه در حج تقویت شود، مصونیت و مقاومت افراد و جامعه‌های اسلامی در مقابل آن دو گونه تهدید، بیشتر خواهد شد. و هر گاه یکی از این دو جنبه یا هر دو، ضعیف یا منتفی گردد، به همان نسبت امت اسلامی - چه افرادش و چه ملتها و کشورهایش - آسیب‌پذیرتر می‌گردند.

در متون شرع مقدس اسلام و در نص قرآن کریم، به هر دو جنبه‌ی حج تصریح شده و برای چشم‌های بینا و دلهای با انصاف، جای تردید گذاشته نشده است. در کنار فرمان: «فاذکروا الله کذکرکم آباءکم او اشد ذکرا»، دستور: «و اذان

من اللّه و رسوله الی الناس یوم الحج الاکبر ان اللّه بری من المشرکین و رسوله» (1) آمده، و هماهنگ با کریمه‌ی حکمت‌آمیز: «لن ینال اللّه لحومها و لادماؤها و لکن یناله التقوی منکم کذالک سخرها لکم لتکبروا اللّه علی ماهداکم و بشرالمحسنین» (2) آهنگ امید بخش: لیشهدوا منافع لهم نازل گردیده است.

هر توصیه و تبلیغ و کوشش برای کمرنگ کردن یا کنار گذاشتن هر یک از این دو جنبه، مقابله با آیات و فرامین قرآن کریم است.

هیچ خسارتی برای امت اسلامی، سنگین‌تر از آن نیست که تعالیم و رهنمودهای اسلام که ذخیره‌های حیاتی ابدی برای مسلمانان و همه‌ی بشریت است، دستخوش غفلت و جهالت رهبران دینی و سیاسی آنان گردد و مجال بهره‌مندی مردم از آن، سلب شود.

حج یکی از این ذخیره‌های ابدی است، و بر همه‌ی مسلمین واجب است که آن را بهتر شناخته و بیشتر مورد بهره برداری امت اسلامی قرار دهند.

امروز جهان اسلام دچار مشکلات بزرگ و تهدید کننده‌یی است که اگر مسلمانان با نیروی ایمان و مجاهدت و توکل و با همتهای بلند و چشمهای باز و استفاده از ذخائری که خداوند در این دین حنیف قرار داده است، این مشکلات را بر طرف نسازند دشمنان مستکبر اسلام که به سلاح قدرت سیاسی و نظامی و تکنولوژی مسلح‌اند، هر روز دائره‌ی مشکلات را تنگتر خواهند کرد و آزادی و نجات را برای ملتهای اسلامی باز هم دهها سال بلکه قرنها به عقب خواهند انداخت و شاید برخی ملتها را بکلی استحاله کرده، خصوصیت اسلامی آنان را با تحمیل و ترویج نیمه‌ی فاسد و مفسد فرهنگ غربی، بتدریج نابود خواهند ساخت.

امروزه - پس از قیام جمهوری اسلامی در کشور ایران و شکوفا شدن نهضت بیداری اسلامی در بسیاری از کشورهای اسلامی - پرده از روی بسیاری از حقایق تلخ و شیرین برداشت شده و افراد زیادی در سراسر جهان اسلام قادر بر تحلیل حوادث و فهم واقعیات‌اند. ولی باید قبول کرد که دست جادویی تبلیغ رادیو و تلویزیون و مطبوعات که در سطح جهان، عمدتاً از آستین صهیونیستها و همکاران غربی شان و احیاناً مزدوران ظاهراً مسلمان دولتهای مستکبر، خارج می‌شود، بسیاری از حقایق روشن را واژگونه می‌سازد. لذا بجاست که فهرست مجملی از مشکلات و نیز امکانات دنیای اسلام آورده شود:

در بخش امکانات باید از جمعیت یک میلیارد و چند صد میلیونی مسلمین آغاز کرد که بیش از پنجاه دولت، و سرزمین گسترده‌یی در میانه‌ی اقیانوس آرام و اقیانوس اطلس را در اختیار دارند. در میان این جمعیت عظیم، ملتهایی که معروف به هوش سرشارند. و تمدنهایی که دارای سابقه‌ی چند هزار سال است، و شخصیتهای بارز علمی و سیاسی وجود دارند. این مجموعه که نامش امت اسلامی است دارای فرهنگی غنی با میراثی زخار و همراه با شکوفایی و درخشندگی استثنایی است و در عین تنوع و گوناگونی گسترده، از وحدت و هم آهنگی شگفت آوری بهره‌مند است که از احاطه و نفوذ اسلام و توحید خاص و خالص آن در همه‌ی اجزاء و ارکان و زوایایش، پدید آمده است. این ملتهای برادر و همدل که از نژادهای سیاه و سفید و زرد تشکیل شده و به دهها زبان سخن می‌گویند، همه خود را اجزاء برابر امت بزرگ اسلامی می‌دانند و به آن افتخار می‌کنند و همه روزه به یک مرکز رو کرده با یک زبان خدا را نیایش کرده، از یک کتاب آسمانی درس و الهام می‌گیرند. و آن کتاب آسمانی متضمن تبیین همه‌ی حقایق و مشتمل بر دستور همه‌ی نیازها و تکالیف آنهاست: «و نزلنا علیک الکتاب تبیاناً لکل شیء و هدی و رحمة و بشری للمسلمین» (3) منطقه‌ی جغرافیایی این مجموعه‌ی بشری، یکی از غنی‌ترین - اگر نگوییم غنی‌ترین - سرزمینهای

جهان از لحاظ منابع طبیعی است، و بطور ویژه منابع نفت آن پشتیبان تمامی چرخ و پر تمدن ماشینی امروز جهان است، یعنی اگر این مجموعه برای چند ماه نفت خود را به روی مشتریان ببندد، بیشترین بخش جهان و از جمله کشورهایی که دولتهای آنان از قرنها و هم اکنون، سرنوشت ملتهای مسلمان را بازیچه‌ی آزمندی و زورگویی خود کرده‌اند، در تاریکی و سرما و واماندگی غرق خواهند شد.

بجز اینها، فهرست امکانات امت اسلامی، مشتمل بر صدها عنوان و سرفصل برجسته‌ی انسانی، فرهنگی، مادی و اقتصادی، سیاسی و اجتماعی است که هر کسی با ژرف بینی و بازنگری می‌تواند از آن آگاه شود.

اکنون به مشکلات بزرگ این مجموعه‌ی عظیم - یعنی امت اسلامی - نظر بیفکنیم ؛ مشکلاتی که موجب شده است این واحد پر استعداد، نتواند از آنهمه امکانات استثنایی و کارساز بهره ببرد و در نتیجه ملتها و کشورهای اسلامی از قافله‌ی دانش بشری عقب ؛ و از ثروت عظیم مادی خود بی‌بهره ؛ و در مسابقه‌ی بزرگ فرهنگی جهان، مقهور فرهنگهای بیگانه ؛ و در عرصه‌ی سیاست بین‌المللی، تابع دیگران ؛ و از لحاظ نظامی غالباً در معرض تجاوز و سرکوب قدرتهای استکباری، بوده باشد.

این مشکلات که بیشتر بر اثر کوتاهی و غفلت یا بد کرداری و خیانت از درون امت اسلامی، پدید آمده است، فهرست طولانی‌یی را تشکیل می‌دهد، که به عنوان ردیفهای اول آن می‌توان اینها را بر شمرد:

- اختلافات فرقه‌یی که بیشتر به وسیله‌ی علمای سوء و نویسندگان مزدور ترویج و تشدید می‌شود.

- اختلافات قومی و ملی ناشی از ملی‌گرایی افراطی که بیشتر به دست روشنفکران وابسته دامن زده می‌شود.

- تسلیم در برابر قدرتهای مداخله گر که برخی کشورها را به اقمار قدرتهای بزرگ بدل ساخته است.

- تسلیم در برابر فرهنگ فاسد غرب و حتی ترویج آن با انگیزه‌های سیاسی یا عقیدتی.

- بی‌اعتقادی و بی‌اعتنایی برخی از دولتها به مردم خود و اراده و عقیده و نیازهای آنان، و خودکامگی در برابر آنان.

- مرعوب بودن بسیاری از شخصیتهای سیاسی و فرهنگی دنیای اسلام از قدرتهای مسلط جهان و امروز مشخصاً از امریکا.

- حضور دولت غاصب صهیونیستی در قلب منطقه‌ی اسلامی که خود عامل بسیاری از مشکلات دیگر است.

- ترویج جدایی دین از سیاست و معرفی اسلام به عنوان یک تجربه‌ی فردی که هیچ کاری به مسائل زندگی از قبیل: حکومت و سیاست و اقتصاد و غیره ندارد.

اینها و دهها مشکل بزرگ و اساسی دیگر که غالباً با وجود ریشه‌های تاریخی، در صورتی که رهبران سیاسی و دینی از خود اخلاص و همت و آزادگی نشان می‌دادند قابل علاج می‌بود، منشأ گرفتاریهای کنونی جهان اسلام شده و در پی خود، فقر و جهل و تبعیض و فرو دستی سیاسی و عقب ماندگی و جنگ و ویرانی و خرافه و تعصب به ارمغان آورده است.

سخن آن است که حج اگر درست و کما فرض اللّه اقامه شود قادر است همچون دارویی شفابخش، همه‌ی این بیماریهای اصلی و علتهای ناکامی را درمان کند. این کار یکباره اتفاق نمی‌افتد، ولی در طول سالهای دراز، اجتماع میلیونی برادران و خواهران از چهار گوشه‌ی جهان اسلام در یک نقطه، آنهم در عرصه‌ی اعمالی هماهنگ و پر معنی، و در زیر لوای با عظمت توحید، و همراه با تجدید خاطره‌های صدر اسلام و یاد آوری بدر و احد، و زیارت مسجدی که نغمه‌ی روح بخش آیات قرآن از حنجره‌ی مبارک رسول‌اللّه (صلّی‌اللّه‌علیه‌واله) هنوز از در و دیوار آن به گوش می‌رسد، و نوای پر قدرت اللّه اکبر مجاهدان صدر اسلام در آن موج می‌زند، و در فضایی لبریز از ذکر و حضور و مناجات خدای عزوجل، که انسانها را از نفس ضعیف و خود خواه و کج اندیش جدا کرده، به معدن مجد و عظمت و قدرت ربوبی متصل می‌سازد سرچشمه‌ی شفابخشی است که دلها را قوی، و همتها را بلند، و اراده‌ها را استوار، و جانها را سرشار از اعتماد، و دیدها را وسیع، و آرمانها را نزدیک، و برادران را متحد، و شیطان را خوار، و کید او را ضعیف می‌سازد.

آری، حج درست و کامل، حج توحیدی، حجی که منبع عشق به خدا و مؤمنین و برائت از شیطانها و بتها و مشرکین باشد، رشد همه‌ی مشکلات امت اسلامی را ابتدا متوقف و سپس آن را مرتفع می‌سازد و منشأ عزت اسلام و شکوفایی زندگی مسلمین و استقلال و آزادی کشورهای اسلامی از شر اجانب می‌شود.

بر پایه‌ی همین درک درست از اهمیت حج بود که پس از پیروزی انقلاب کبیر اسلامی در ایران، مسأله‌ی حج در صدر اقدامات بین‌المللی حکومت جمهوری اسلامی قرار گرفت و دولت کریمه، جنبه‌ی سیاستُ‌اللهی این فریضه را که مظهر عزت و قدرت حضرت حق است با جنبه‌ی عبادتُ‌اللهی آن‌که جلوه گاه غفران و رحمت ربوبی است، به هم آمیخته، حج امروز را به حج صدر اسلام نزدیک ساخت، و به عنوان نمادی از این همه، مراسم برائت از مشرکین را در حج، بار دیگر زنده کرد و تاکنون با وجود همه‌ی سختگیری‌های سیاسی و شدت عملهای ناشی از انگیزه‌های غیر اسلامی، این وظیفه‌ی اسلامی را دنبال کرده است.

جمهوری اسلامی به عنوان نظامی که علیرغم تبلیغات و تلاشهای ضد اسلامی صد سال اخیر، حیات و پویایی و قدرت اسلام را در اداره‌ی جوامع عظیم بشری، ثابت کرده است، به حج نه همچون وسیله‌یی برای خود، بلکه همچون عرصه‌یی برای بیداری مسلمین و دمیدن روح تقوا و ایمان به اجرای شریعت اسلام و عزت و استقلال مسلمانان جهان، نظر افکنده است.

آنان که تحرک و جامعیت حج را نفی و رد می‌کنند، در واقع عزت و استقلال مسلمانان و نجات آنان از پنجه‌ی خونین استکبار و صهیونیسم را رد می‌کنند. هر گونه فتوی و نظریه‌ی دینی در این باره، حکم به غیر ما انزل اللّه است که به گمان زیاد، از روی جهل به حقایق جهان و محیط و نداشتن چشم باز و بصیرت لازم در امور مسلمین صادر می‌شود.

امروز هر کس وضع دشوار ملتهای مسلمان و تسلط دولت جبار ایالات متحده بر آنان را بداند، هر کس از جنایات صهیونیستها و توطئه‌های پنهان آنان علیه کشورهای مسلمان آگاه باشد، هر کس از پیشرفت این غده‌ی بدخیم سرطانی در ارکان اقتصادی و سیاسی دولتهای منطقه احساس خطر کند، هر کس وضع تیره‌ی ملت فلسطین را ببیند که در اردوگاههای غربت، رنج می‌برند و خانه و کاشانه‌ی خود را در تصرف جلادان خویش می‌بینند، هر کس از وضع جنوب لبنان و منطقه‌ی اشغالی آن به دست صهیونیستها و مناطق دائماً در معرض تهاجم آن با خبر باشد، هر کس فاجعه آفرینی اخیر در لبنان را شنیده باشد که صهیونیستها با پشتیبانی دولت امریکا اکنون دوازده روز است

که یکسره از هوا و زمین و دریا بیش از نیمی از این کشور را بمباران می‌کنند و کودکان و زنان و مردم غیر نظامی را قتل عام می‌کنند ؛ هر کس از بوسنی و افغانستان و کشمیر و تاجیکستان و چچنستان مطلع باشد، هر کس توطئه‌های پی در پی و اقدامات خصمانه‌ی امریکای طغیانگر و صهیونیسم ضد بشر را بر ضد جمهوری اسلامی که امروز مظهر حاکمیت قرآن و اسلام است، بداند، آری هر کس این حقایق را دانسته و از غیرت اسلامی و احساس وظیفه‌ی دینی برخوردار باشد، تردید نخواهد کرد که از دست دادن ذخیره‌ی عظیم حج و ضایع کردن این پشتوانه‌ی مستحکم الهی برای اسلام و مسلمین، خسارتی بی‌جبران و گناهی بی‌غفران است.

ضعف کنونی دولتهای مسلمان، و تفرقه‌ی مصیبت بار کشورهای اسلامی، واقعیاتی نیستند که بشود کتمان یا انکار کرد. امروز جهان عرب به دست خود، خود را در شرائطی قرار داده است که متأسفانه قادر نیست حتی برای یک روز پای در میدان جنگ با دشمن غاصب سرزمینهایش بگذارد و از ملت لبنان که قربانی جنایت دولت غاصب صهیونیست است دفاع کند. امروز در حالی که ابزارهای جنگ هوایی و دفاع هوایی با قیمتهای افسانه‌یی از کارخانجات غربی در انبارهای این کشورها انباشته شده، هواپیماهای صهیونیستهای خونخوار آزادانه خانه و کاشانه‌ی مردم عرب را بر سر آنان ویران می‌کنند و هیچیک از این دولتها نمی‌توانند راه آن را ببندند. این حقائق تلخ باضافه‌ی نفوذ سیاسی قدرتهای استکباری در بسیاری از این کشورها ؛ و هجوم بدون مانعی که برای تسخیر فرهنگی کامل آن کشورها می‌شود و مصائب فراوان و هشدار دهنده‌ی دیگر، برای هر وجدان پاک و عقل سالمی کافی است تا تشخیص دهد که کشورها و ملتهای اسلامی و مجموعه‌ی نمونه برداشته‌ی آن‌که اینک در گرد کعبه‌ی شریف و در مواقف متبرک سرزمین وحی حضور دارند، بیش از همیشه به معنی و روح حج و به ذخیره‌های انباشته‌ی آن نیازمندند و حتم است که از آن بهره بردارند. این است سخن ما و این است داعیه‌ی ما درباره‌ی حج و درباره‌ی دیگر شعائر نجاتبخش اسلامی.

جمهوری اسلامی به خاطر همین موضع استوار و شجاعانه در دفاع از اسلام و احکام اسلامی، از آغاز تاکنون مورد خشم و انزجار قدرتهای استکباری و در رأس آنان شیطان بزرگ امریکا قرار داشته و دارد.

آنها جمهوری اسلامی را به توسعه‌طلبی و جنگ‌طلبی و صدور ناامنی متهم می‌کنند تا در برابر افکار عمومی مردم جهان و مسلمین، دلیلی برای کین‌توزی و دشمنی خباثت‌آمیز خود تراشیده باشند. رادیوهای مزدور آنان و مطبوعاتی که با سرمایه‌های صهیونیستها یا دست نشاندگان امریکا و صهیونیسم در همه جا از جمله در کشورهای اسلامی منتشر می‌شود، بی‌وقفه تهمتها و شایعه‌ها و تحلیلها و خبرهای دروغ و غرض آلود را بر ضد جمهوری اسلامی منتشر می‌کنند، تا مدّ نفوذ معنوی انقلاب اسلامی و قداست و محبوبیت نام امام راحل ما (قدس‌اللّه‌نفسه) را بشکنند و متوقف کنند. آنها با مدرن‌ترین روشهای تبلیغی نامردانه می‌کوشند با لجن پراکنی بر ضد جمهوری اسلامی، طرفدارانش در دنیای اسلام را از آن رویگردان کنند و حائلی از دروغ و تهمت میان ایران سربلند اسلامی و دیگر کشورهای اسلامی که آنان از تکرار تجربه‌ی ایران در آنها می‌هراسند پدید آورند. رسواترین تروریستهای عالم یعنی سران حکومت غاصب صهیونیست و حامیان بد سرشت آنان در دولت امریکا، ایران اسلامی را به تروریسم متهم می‌کنند. سردمداران امریکا و اسرائیل به هر بهانه یا بی‌بهانه، انگشت اشاره‌ی تهمت آمیز خود را به سوی جمهوری اسلامی نشانه می‌روند و در هر چند کلمه‌ی سیاسی خود یک بار، نام مقدس و عزیز و درخشان ایران اسلامی نشانه می‌روند و در هر چند کلمه‌ی سیاسی خود یک بار، نام مقدس و عزیز و درخشان ایران اسلامی را با خشم و نفرت بر زبان می‌آورند.

این مایه‌ی افتخار ما است که بد سیرتان و روسیاهان مشهور عالم از ما متنفر باشند. ما نیز از آنان و کردارهای زشت و دستهای آلوده‌ی آنان متنفر و بیزاریم. خدا و رسولش هم از آنان متنفر و بیزارند. «ان اللّه بری من المشرکین و

رسوله» (4) امروز جمهوری اسلامی به فضل الهی و به رغم دشمنی و کارشکنی بدخواهان، با قدرت و عزت و با اراده و عزم استوار به پیش می‌رود. کشوری با ثبات، سازندگی و آبادانی‌یی روز افزون، مدیریتی محبوب و محشور با مردم، حضور و عزتی بسزا در جهان، ایمانی پرشور به اسلام، جوانانی زنده و با نشاط و رها از گرفتاریهای غم انگیز جوانان بسیاری از کشورها، مردمی هوشمند و شجاع و آماده‌ی دفاع از اسلام و ایران، معنویتی دامن گستر در کنار زندگی‌یی رو به توسعه و رشد، و بالاخره وحدت کلمه‌یی کم‌نظیر و مثال زدنی.

و بحمداللّه چنین است که حجم انبوه تبلیغ دشمن بر ضد ما، نشانه‌ی عظمت و اقتدار روز افزون ملت و کشور ماست.

در پایان، همه‌ی حجاج عزیز را به اغتنام فرصت این ایام بزرگ فراخوانده، همگان را به تدبر در حج و توشه برداری معنوی و روحی برای بقیه‌ی عمر دعوت می‌کنم. از آقایان روحانیون محترم می‌خواهم که این مضامین را در جمع کاروانهای ایرانی و غیر ایرانی به گونه‌های مناسب مطرح فرمایند و دلها و جانها را به معنویت حج و نیز به مضمون سیاسی آن متوجه سازند.

از خداوند متعال عزت اسلام و مسلمین و استقلال واقعی کشورهای اسلامی و رهایی آنان از نفوذ سیاسی و اقتصادی مستکبران عالم را مسألت می‌کنم و بقاء مجد و عظمت ایران اسلامی را در زیر سایه‌ی الطاف و عنایات ویژه‌ی حضرت بقیةاللّه‌الاعظم (روحی‌فداه) از حضرت احدیت طلب می‌نمایم.

والسّلام علی جمیع اخواناالمؤمنین - علی الحسینی الخامنه‌یی - چهارم ذی‌الحجه 1416 هجری قمری - برابر با چهارم اردیبهشت 1375 هجری شمسی

1) سوره‌ی توبه - آیه‌ی 3
2) سوره حج - آیه‌ی 37
3) سوره نحل - آیه‌ی 89
4) سوره توبه - آیه‌ی 3